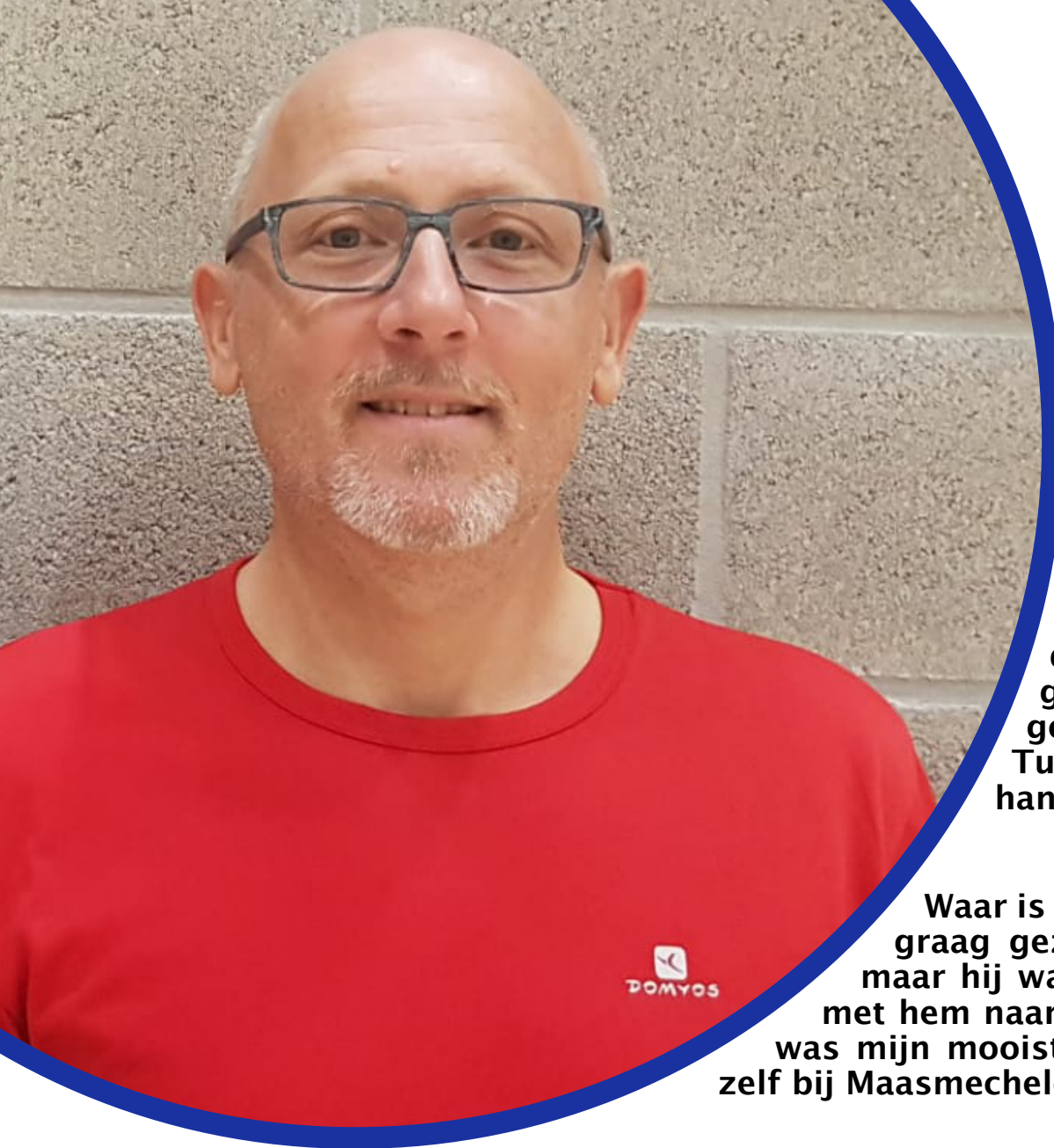

HAND
BAL
X-TRA

N A T I O N A A L
HANDBAL

ROB TUINSTR

Ik kreeg de tijd om te groeien

Nog voor hij einde mei zijn laatste twee wedstrijden geblazen had – in Izegem en in de tweede finalewedstrijd bij de vrouwen – werd hij door zijn collega's scheidsrechters in de bloemetjes gezet. Na niet minder dan 35 jaar door het leven gestapt te zijn als gewaardeerd handbalref, stopt Rob Tuinstra met arbitrerem. Een verlies vinden vele handbalvolgers.

Waar is immers de tijd dat het duo Tuinstra–Tuinstra overall graag geziene scheidsrechters waren. “Marc is mijn broer, maar hij was wel tien jaar ouder als ik. Elk weekeinde samen met hem naar wedstrijden trekken doorheen het ganse land, dat was mijn mooiste periode,” erkent de sympathieke Limburger, die zelf bij Maasmechelen kennis maakte met het handbal.

MAAR JE EVOLUEERDE AL SNEL TOT SCHEIDSRECHTER...

Rob Tuinstra: “Ik kreeg vrij snel last van mijn schouder en mijn rug, zodat ik een aantal typische handbalbewegingen niet meer kon uitvoeren. Het feit dat mijn broer het ook wel zag zitten om het in de arbitrage te proberen, kwam goed uit. Hij is tien jaar ouder, maar ziet er veel jonger uit. (lacht)

Wij zijn gewoon van niks begonnen. Er was in die tijd amper begeleiding. Jaren hebben we niemand gezien die ons kwam controleren. Pas met de komst van François Mulleners kwam daar meer structuur in.”

WAS HET DAN AANVANKELIJK NIET MOEILIK OM GOEDE WEDSTRIJDEN TE LEIDEN?

“We begonnen in Limburg en vermits we daar ook gespeeld hebben, kenden ze ons wel op de meeste plaatsen. En eigenlijk waren die beginnersjaren een ideale leerschool: we kregen op die manier de tijd om te groeien. Het voornaamste was dat wij het ook graag deden. En daarvoor moet ik mijn vrouw dankbaar zijn, dat ze ons de kans gaf om er elke week op uit te trekken.

Intussen hebben wij ook wel hele generaties aan het werk gezien. Jongens als Luc Boiten, Korneel Douven of Bart Lenders hebben we nog als spelers zien beginnen. Mooie tijden!”

MOET JE ANDERZIJD ALS SCHEIDSRECHTER NIET OVER EEN OLIFANTENVEL BESCHIKKEN OM ALLE MOGELIJKE KRITIEK TE INCASSEREN?

“Je voelt al snel of je goed zit in een wedstrijd of niet. Maar je moet van het standpunt uitgaan dat je het terrein opstapt met het besef: ‘Hier ben ik de baas’. Natuurlijk moet je in de eerste plaats de spelregels kennen, maar mettertijd leerden we ook een aantal tactische opdrachten in het spel kennen. Ik denk dat onze grote sterkte steeds het feit was dat we rustig bleven. We stonden er wel een beetje om bekend dat we ons zelden of nooit van de wijs lieten brengen, wat er ook gezegd of geroepen werd. De trainers en de spelers wisten bij ons wat ze mochten doen, maar ook wat ze niet mochten.”

IN WELKE MATE HEB JE OOK HET HANDBAL ZIEN EVOLUEREN?

“De handbalwedstrijden worden in een veel sneller tempo afgehandeld als vroeger, waardoor ook de kans toeneemt dat je al eens een foutje maakt. Wij hebben in onze competitie geen ‘challenge’ of VAR om bepaalde fases opnieuw te bekijken. Ofwel meen je dat je zelf gelijk had, ofwel kan je even later wel eens tegen een speler zeggen dat je je waarschijnlijk vergist hebt, maar dat de situatie niet meer omkeerbaar is. Dat wordt meestal wel aanvaard.

Het verschil is tegelijkertijd ook dat elke wedstrijd gefilmd wordt en dat je in de daaropvolgende week soms video’s te zien krijgt, waarop je zelf kan zien of je gelijk had, of dat er misschien wel eens een foutje optrad. We staan daar zelf kritisch genoeg tegenover om dat te aanvaarden. Je kan altijd wel iets bijleren.

Die beelden zijn ook een goede hulp voor beginnende scheidsrechters. Wat is fout en wat niet? En hoe interpreteert het ene koppel een fase? Misschien helemaal anders dan een ander koppel. Maar door die beelden kunnen we misschien toch ook wel komen tot meer gelijklopende beslissingen, zonder dat er moet gekeken worden wie vandaag de scheidsrechters zijn.

Nog een verandering is dat het spel nu veel sneller hernomen wordt en dat je geen tijd meer hebt om in jouw notaboekje de score op te schrijven.”

HEBBEN JULLIE VEEL INTERLANDS GEBLAZEN?

“Wij werden wel opgeroepen om wedstrijden van de BeneLeague te leiden, maar zelden interlands. Er was niet alleen de leeftijdsgrens, maar voor midweekwedstrijden moesten we steeds een drietal dagen vrijaf nemen en dat was haast nooit mogelijk. Mijn broer was gerant van een grote winkel en ikzelf werkte bij B-Post.

We volgden dan die interlands wel op televisie of, in België, in de zaal. Hetgeen ons dan als scheidsrechter opviel, was de aanwezigheid van verschillende

camera's waardoor bepaalde fases nog eens konden herhaald worden, soms vanuit verschillende gezichtspunten. Als het over puur Belgische wedstrijden ging, was er gewoonlijk slechts één centrale opname beschikbaar.”

VOND JE DE BENELEAGUE EEN AANWINST VOOR HET HANDBAL?

“Absoluut. Ook die competitie hebben we op tien jaar tijd zien evolueren. Het komt nu niet meer voor dat een bepaalde wedstrijd gewonnen wordt met dertig doelpunten verschil, wat vroeger wel eens gebeurde. En wie was daar bij gebaat? Maar de laatste jaren merken we veel meer gelijkwaardige matches op, waarbij het doelpuntenverschil slechts heel klein is.

Het niveau is er zeker door gestegen. Alleen staan nogal wat Belgische ploegen achter tegenover hun Nederlandse concurrenten. We zijn soms nog té snel tevreden. Ook Jef Lettens merkte het op na het laatste WK. ‘We wonnen de eerste match en ons toernooi leek geslaagd, waardoor de scherpste in de volgende wedstrijden niet meer dezelfde was.’ Klopt hé!”

WAS ER VEEL OVERLEG MET JULLIE NEDERLANDSE COLLEGA'S?

“Amper. Eén keer zijn we ooit samen geweest voor een bijscholing, maar dat was het. Ik moet helaas ook toegeven dat in bepaalde landen of landsgedeelten het haantjesgedrag van de scheidsrechters soms bepalend is voor de sfeer van een wedstrijd. Het verschil met vroeger is dat ook hier alles op video opgenomen wordt.”

WORDEN DE SCHEIDSRECHTERS GOED ONTVANGEN BIJ DE CLUBS?

“Bij sommige clubs verloopt dat uitstekend, maar in heel wat clubs – zelfs in eerste nationale of in de BeneLeague – is de ontvangst erbarmelijk. Wij weten dat de spelers bij sommige clubs goed hun boterham verdienen, maar dat er na de match voor de scheidsrechters niks voorzien is. Er is trouwens ook niet overal een vaste persoon aanwezig om de refs te ontvangen en te begeleiden. Wij zijn ooit 600 kilometer ver gereden voor een wedstrijd in b.v. Emmen en na de match was daar voor ons helemaal niks voorzien.”

TOCH NIET DE REDEN DAT JE ERMEE GESTOPT BENT?

“Nee, helemaal niet. Sinds ik die Corona-inspuitingen gekregen heb, kreeg ik een serieuze fysieke terugslag. Ik ging achteruit en het explosieve was verdwenen in mijn prestaties. Ik voelde me dan ook niet meer in staat om nog BeneLeague-wedstrijden te blazen. Misschien komt het allemaal wel terug als ik wat meer zou trainen, maar ik had toch schrik dat het explosieve niet meer zou

terugkomen. En dus vind ik een finalematch fluiten met mijn maatje Mario Box een mooie afsluiter.

Ik kijk ook met tevredenheid terug op mijn carrière als scheidsrechter. Wij hebben, zowel bij de mannen als bij de vrouwen, een aantal beslissende finalewedstrijden mogen leiden. En dat zijn toch kampen waar het erop of eronder is bij beide ploegen. Wij hebben ze allemaal tot een goed einde gebracht en daarin moet je toch correct en consequent arbitrerem. Mij hoor je dus niet klagen.”

EN WAT NU?

“Voorlopig eerst rust pakken en dan zien we wel hoe het verder evolueert. Vergeet niet dat ik ook nog twintig jaar actief was als jeugdtrainer. Misschien dat ik er wel voor open sta om beginnende refs te begeleiden, want ik weet dat er op dat gebied een tekort bestaat. Wij hebben niet zo'n grote werfvijver als in het voetbal, maar ik weet toch dat heel wat mensen de stap willen zetten naar de arbitrage, maar dat ze soms gestuit worden door de onverdraagzaamheid van een aantal spelers en coaches. Zulke feiten bepalen dan ook de toekomst van sommige koppels. Nu, voor mij hoeft het even allemaal niet meer. We zien wel.”

HOE ZIE JE HET HANDBAL IN ONS LAND VERDER EVOLUEREN?

“Corona heeft er zeker geen goed aan gedaan. Sommige ploegjes moesten soms vier spelers uit verschillende leeftijdscategorieën bij mekaar brengen om aan een team te geraken. Mits een goede opleiding moeten we opnieuw tot meer en betere spelers komen. Onbegrijpelijk voor de handballiefhebbers in ons land: een half uurtje rijden en je zit in topcompetities zoals in Duitsland en Frankrijk, waar het handbal – na het voetbal – de tweede ploegsport is.

Ook in Nederland hebben ze hun topspelers steeds beter begeleid en maakten ze projecten waaraan de betere spelers deelnamen. Je merkt het aan de prestaties van de nationale ploegen. Bij ons gaan ze ook stilaan meer naar het buitenland spelen en trainen. Dat helpt al iets.”

WAT ZIJN JOUW TOEKOMSTPLANNEN NOG?

“In de eerste plaats trachten zo gezond mogelijk te blijven. We hebben al wel leuke reisjes naar Dubai of Miami gemaakt, maar we zoeken nog wel uit waar we de komende jaren nog naartoe willen en kunnen. En ja, wees gerust, ik zal af en toe nog wel eens naar een matchke komen kijken. (lacht)”

Marcel Coppens

